

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL.

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinatate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhidiecezane, Sibiu, str. măcelarilor 45,

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, strada măcelarilor nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE.

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.;
rândul cu litere garmond.

Greșelile și păcatele politice de naționalități.

II.

Guvernul nostru, sedus de o informație politică greșită, și scăpând din vedere principiul călăuzător „*quieta non movere*”, în mod nesocotit a provocat de nou conflictul croat, despre care se credea, că a fost îngropat la 1868, și prin aceasta a înmulțit turburările politice încă cu una, pe cât de grea, pe atât de delicată.

Când am legat la 1868 învoiala cu Croații, le-am asigurat prin aceasta cea mai largă autonomie, și în scopul conservării acestei autonomii ne-am angajat se aducem și însămnate jertfe materiale, toate acestea în presupunerea, că cu aceasta nepilduită voință de jertfă vom putea lega cu națiunea croată o unitate de interese, care să ne asigure pentru totdeauna prietenia și sprijinul Croaților. Dela aceasta regulare am așteptat și aceea, că ne va succeda se izolăm pe frații Croați de către ceilalți Slavi dela Sud înrudiți cu ei, să-i abatem dela fantaziile unei mari Ilirii, și totodată să desfăcăm națiunea croată din complexul și comunitatea de interese a naționalităților noastre, pentru ca să putem opera mai ușor cu acestea din urmă, dacă cumva am ajunge în conflict cu ele.

Au și mers bine lucrurile, câtă vreme le-am făcut pe voe Croaților, în mod credincios, și dându-le atât de critica „*charta bianca*” le-am împlinit toate dorințele, iar dacă s'a născut diferență între noi, totdeauna noi am fost cei mai *cuminți*, cari am cedat frumos în toate.

Croații ne-au arătat totdeauna față amicală și au sprijinit toate guvernele noastre, *chiar și față de naționalități*, orbește și cu muțenie, astfel, că iam considerat de aliați permanenți și de încredere.

Însă, dacă urmăream mai bine cu atențiune purtarea de acasă a Croaților, nici odată nu ne-am fi putut legăna în iluzii, pentru că la toată ocaziunea, când s'a născut cel mai mic conflict, ori chiar și numai apariția lui, publicul din Zagreb n'a întârziat să deie exprimare urei sale față de Maghiari, și atunci cortegiul demonstranților pleca totdeauna spre statua lui Iellasiich, ca la umbra acesteia să ne cânte la ureche plăcuta melodie: *Udri-udri!*

Au intrat în acțiune totdeauna „*amicii nostri*”, unioniștii, cari s'au grăbit se liniștească publicul revoltat maghiar, făcându-ne să credem, că demonstrația antimaghiară a fost opera numai a „*extremiștilor*”, pe cari ei, sprijinul nostru neclătinat, au să-i aducă la tăcere. Această tactică bine combinată au continuat-o în permanență cu succes amicii nostri croați, și noi am înghițit totdeauna cu prevenire gălușca. În felul acesta amicii nostri unioniști au aplicat cu splendid succes față de noi principiul: „*mundus vult decipi*.”

Numai chestia pragmaticeia dela căile ferate a fost chemată să ne

iee albeața de pe ochi și să ne desmetească din vanele iluziuni. Prima ocaziune, când guvernul nostru a încercat se asigure limba maghiară (și de altcum în folosință la căile ferate) prin lege pozitivă, a fost bună ca să desvălească sentimentele Croaților, atât de amicale față de Maghiari.

Lucrul e natural. Pentru că cine cunoaște istoria și literatura acestui popor, nisuințele tradiționale ale sale, n'a putut presupune, fără a se sinamăgi, că Croații de dragul nostru vor renunța vreodată dela tradițiile lor istorice, cari îi îndrumă și împintenă la organizarea unui imperiu puternic slav, și cari nu permit nici o spargere în integritatea de limbă a țărilor asociate, recunoscută de noi și garantată prin art. de lege XXX dela 1868.

Fiind vorba de scop tradițional-național, cu siguranță putem stabili, că în privința aceasta nu există între ei deosebire de partid. Aruncând o privire în bucătăria politică a Croaților, se poate stabili și aceea, că gruparea Croaților în partide e numai o împărțire de roluri. La început partidul național croat, așa numiții „*unioniști*” s'au angajat se ducă rolul susținerii prieteniei cu Maghiarii și se facă pe atât de importantul „*Beschwichtigungs-Hofrat*”. Iar în zilele de *ex lex*, în credința, că naia națiunii noastre începe să se scufunde, șoarecii unioniști iute au părăsit naia primejduită și rolul lor l'au luat așa numiții „*resoluționiști*”, pentru ca să ne lege la ochi și să ne seducă după un recept curat bizantin cu privire la scopurile lor cele adevărate.

În urma incidentului cu căile ferate au eșit și ei în curând din rolurile de aliați și ne-au întors și ei spatele, iar ca dovadă despre nemărginita noastră miopie politică, acum ne-am aruncat ochii chiar asupra partidului starcevician, condus de *Frank*, — partidul, care niciodată nu și-a ascuns ura față de Maghiari și nizuințele de a crea, cu ajutorul cercurilor vieneze, o Mare-Croație!

Cel ce s'a mai îndoit de existența raporturilor politice acum descriese, s'a putut apoi pe deplin convinge din destăinuirile unui martor clasic, ale lui *Supilo*, făcute în ședința din 16 Decembrie a dietei, când spunea, că atunci, când a umblat *Polonyi* pe la Fiume, pe vremea rezistenței naționale, și a tratat cu el, din însărcinarea lui *Kossuth*, respective a comitetului de conducere, *toți membrii partidului național-croat au fost întors Maghiarilor spatele și s'au fost pus pe față pe partea Vienei*. Maghiarii nu au deci dreptul, — spunea *Supilo*, — să facă imputări nimănui, ci învinovățescă mai bine pe acela, care ia adus la olaltă pe Maghiari cu un agent provocător austriac, cu *Iosif Frank!*

Dela *Supilo* a trebuit deci să știm, aceea ce, pe lângă o atențiune oarecare puteam să știm de mult, că în amicii nostri unioniști tot așa ne putem încrede, că în confrării nostri din partidul dreptului.

Cel ce nici din citația caracteristică de sus nu înțelege, că încrederea în prietenia Croaților nu e alta decât sinamăgire vrednică de compătimitare, și cumcă niciodată nu a existat, nu există și nu va exista partid croat, care renunțând la nizuințele sale speciale politice, să coopereze cu sinceritate cu noi la problema cea mare a patriei și a națiunii noastre, e vrednic să fie declarat de analfabet politic. Între cele mai contrastate partide croate deosebirea e numai aceea, că pe când partidul lui *Frank* caută razim la Viena, unioniștii, cu bani ungurești cred că și vor putea construi Marea Croație, neatârnoare de noi.

Cine a cetit vorbirea lui *Tomasici*, rostită în ultima conferență a partidului național, ținută sub prezența banului, nu va mai trage la indoială, că ideea „*uniunii*” a dat faliment în Croația. Singurul nostru amic în Croația — e banul, care pretutindenea e salutat cu „*Abczug Fucsek*”.

Acasă nu și ascund nici ei nizuințele spre o Mare-Croație, ci o spun pe față, că orașul Fiume și Dalmația e moștenirea legală a lor, pe care noi o ținem în posesiune numai pe o vreme scurtă, dar care, ca parte întregitoare din țara lor, mai curând ori mai târziu acolo va fi alăturată. Regatul croat va mai fi întregit apoi și cu părțile de lângă Mur, care asemenea e teritor croat. În privința aceasta e plin de date caracteristice articolul din „*Budapesti Hirlap*”, numărul dela 22 Decembrie, intitulat „*Zu Medjumure*”, în care se fac destăinuirii despre lucruri extraordinare de instructive.

Același lucru îl dovedește și formarea coaliției croato-sârbe, care nu înseamnă mai puțin, decât dărîmarea zidului meșteșugit de despărțire, care e pus între aceste două popoare de o singură seminție din partea deosebirii de religie. Dând la o parte deosebirea aceasta, Slavii de Sud demonstrează pentru identitatea nizuințelor lor unitare naționale și a seminției lor, pe cari nizuințe nu le jenează de loc hotarele Ungariei. Dar aceasta o dovedește și punctul de vedere al coaliției în chestia fumană și dalmațină, și putem să fim liniștiți, că dacă se va desfăca cândva Dalmația din legăturile cu Austria, nu teritoriul Ungariei, ci al Croației îl va mări. Și tot așa Bosnia și Herțegovina, dacă Viena va afla odată de bine să le anecheze de tot, respective să le incorporeze la monarhie.

Astfel apoi frumos se formează la hotarele noastre, de o parte centraliști vienezi, de altă parte, cu sprijinul națiunii maghiare, un al treilea stat al monarhiei austro-ungare, imperiul mare iliric, care, pentru ca formațiunea să fie perfectă, se va întregi poate și cu unele comitate din Ungaria, la tot cazul cu ținutul de lângă Mur și poate și cu Bacica! Și atunci urmează de sine acoperirea edificiului, încoronarea domnitorului de rege croat, reformarea monarhiei dualiste

în monarhie trialistă, și prin aceasta icuirea Ungariei între doi aliați, dușmănoși ei.

Aceasta e icoana, pe care fiecare Croat o are înaintea ochiului său, și care e ca o evanghelie imprimată în sufletul său. Pe lângă acest scop final unitar național, prietenia maghiară e numai rol provizoriu, pe care-l primește, odată un partid, odată altul, pentru ca Croații, sprijiniți de noi politicește și cu bani, mai curând și mai sigur să poată clădi imperiul lui Zvoimir.

Greșală fatală și rătăcire apasă sufletul bărbaților de stat, cari cu o miopie politică neînțeleasă, concedând presiunii factorilor politici dela Viena, au dat mână de ajutor, în mod poate conștient, la aceasta, mergând până acolo, că în schimbul amicitiei atât de scumpe și de valoare problematică, așa zicând spre supărarea întregii maghiarimi, spre invidia naționalităților noastre și spre râsul întregii lumi, pe deasupra au mai permis, ca și limba și caracterul maghiar al parlamentului nostru propriu se fie jertfită și dieta să fie prefăcută în „*sabore*” croat.

Astfel de greșeli fatale nu pot fi reparate cu mărunțișuri, că manuirea șiretă dar extrem de periculoasă a regulamentului de casă. O astfel de situație perversă poate fi sanată numai pe calea unei *schimbări de sistem*. Pentru că, pe cât e de naturală nisuința Croaților de a ajunge la independență națională și ași organiza un stat puternic slav, tot pe atât de nemotivată și greșită a fost față de aceasta nizuință atitudinea noastră proprie, când la 1868, sub presiunea Austriei, care și sprijinea tovarășii de arme, drept „*remunerare*” a meritelor lor dela 1848, nu numai că am recunoscut dreptul de stat separat al Croaților și ne-am obligat pentru totdeauna să-i subvenționăm din destul și financiaricește, dar le-am dat și titlu de drept, ca patruzeci de delegați ai lor să se amestece și în afacerile noastre interne. Și am făcut aceasta atunci, când *cercul de drept al naționalităților noastre am aflat de bine a-l știrbi tot mai mult și a le denega și aceea, ce le-am oferit noi înșine prin lege*.

Centraliștii dela Viena știau bine ce fac, când cu ochiu exerciat au recunoscut necesitatea politică, de a se crea la hotarele noastre o formațiune centrifugală, cu al cărei ajutor, punându-se zăgaz nizuințelor noastre de independență, să ne poată ținea neconținut în șah, pentru ca să nu crească arborii maghiari până la ceriu, — cum se spune la Viena.

Cu privire la conflictul cu căile ferate fiecare politician cu judecată calmă recunoaște, că provocarea lui trebuia se fie evitată. Și eu așa cred, că însuși guvernul regretă mai mult provocarea lui în mod ușuratic, și foarte bucuros ar voi să-l facă nefăcut, dacă cumva ar putea fi revocat. Dar aflându-se în fața unei legi votate și sancționate, a ajuns în corn de capră.

Dar trebuie să recunoaștem și aceea, ca literile convenției de drept.

public dela 1868, cu o intențiune destul de clară spun, că în chestia aceasta concepția de drept a Croaților e corectă; și astfel ei văd în legea căilor ferate, nu numai violarea monopolului lor de limbă, ci chiar un astfel de atac îndreptat în contra sistării acestui monopol, pe care după principiul „*principius obsta*” cu tot prețul trebuie să-l respingă. Tocmai de aceea, putem să fim liniștiți, că Croații nu vor depune armele până nu va fi scos din corpul lor spinul, fatalul paragraf 54, care a cauzat inflamațiunea pe care nu o putem delătura, nici cu cataplasme calde, nici cu reci.

Când a plănuț guvernul nostru legea căilor ferate, genialul ei plăsmuitor așa a fost informat, că trecerea în lege a limbii maghiare ca limbă de serviciu nu va împina împotriva serioasă din parte croată. Cumcă așa numiții „*bărbați de stat*” pot fi astfel păcăliți, e lucru pe cât de enigmatic, pe atât de instructiv. Formează dovadă eclatantă pentru afirmarea mea de sus, că guvernele noastre de multeori își scot informațiunile din isvoare false, și că de cele mai de multeori orbul conduce pe cel fără lumină! Dar aici nu despre acest incident e vorba, ci despre un lucru cu mult mai mare. Fiecare rău are și o parte bună și Maghiarul învață în paguba sa. Astfel putem și din conflictul croat se scoatem învățături însemnate și folositoare.

Dacă privim chestia din punct de vedere politic mai înalt, nu trebuie să ne ducă la desperare această situație critică. Ba trebuie să vedem în ea degetul prevedinței, pentru că așa se vede, că conflictul acesta a fost chemat să iee albeața de pe ochii nostri, pentru că în sfârșit se vedem bine situația. Trebuie să venim în clar cu adevărul, că nu avem nici o trebuință de prietinia Croaților. Și chiar dacă am avea, nu ne putem încrede în ea. Cu cât mai mult favorisăm pe falșii nostri amici, cu atât mai tare slăbim noi. Ba sprinjind pe Croați, ne creștem șerpi la sân. Pe lângă adevărul acesta se pronunță în mod clasic *Kossuth Lajos*, care cu o prevedere profetică spunea următoarele caracteristice cuvinte:

„Ce vreți dvoastră cu Croații aceia? Ce folos are Ungaria de Croați, că faceți un casus belli atât de mare din chestia croată? Bani au, încât nu știu ce să facă cu ei. De aceea iubiți atât de mult acest sac fără fund? Ce credeți, jertfele aduse pentru Croați se vor rentavreda, ori ne vor fi răsplătite?”

Niciodată! De multeori m'am gândit, dacă vreau Maghiarii să crească șerpi, ori să facă din lemn roțiță de fer? Vreți să-i obicinuiți cu politica șireată, ca apropiindu-se de inimile noastre să-și implante dînții veninoși atunci când li-se va oferi ocașiunea? Ori apoi voiți să-i instruați să fie credincioși Maghiarului și Ungariei, așa cum dvoastră sunteți credincioși Vienei? Ca se ajungeți poate la același rezultat, la care a ajuns Viena față de dvoastră? Lăsați-vă vă rog de visări. Cel mai înțelept lucru e, să le dați drumul! Menținerea unei păci, care cere numai bani, ține cât țin banii, iar consoarta își petrece cu amicul casei, folosul soțului fiind singur acela, că el poartă — coarnele. Ori apoi considerați orașul Fiume ca zestre a Croaților și pentru aceea îi desmerdați? Pentru aceea acest mare cavalerism? Dar e necesar, ca orașul Fiume se atârne de pieptul Croației? Tăiați-l de acolo, ca să scăpați de el, dar nu-l purtați ca decorație la grumaz, orașul Fiume și și Croația!

Slavii aceștia sunt seminiții înrudite, cari formează un semicerc, al cărui mantauă își are o aripă spre apus, alta spre nordvest, și copcia care leagă aripile nu poate fi decât Ungaria. Asta e „*confederația dunăreană*” pe care o aveam eu odată în vedere, și îmi apare și acuma înaintea ochilor, ca o oglindă a viitoriului și prezentând Ungaria ca o viitoare *Elveție*. Confederația aceasta ar forma, sub protectoratul Europei, zăgazul, care nu ar mai permite nici o amenințare ori primejdie din partea acesteia. Așa numita chestie orientală altă rezolvare nu are...

Cu multă satisfacție își vede scriitorul acestor șire confirmată părerea sa, din o parte atât de însemnată. Fort mit Schaden! zice Neamțul. Și are dreptate, pentru că aceea ce nu aduce folos, ce numai „*duce*” dar nu „*aduce*”, nu poate să fie bun. Va trebui deci să înțelegem, că amicitia Croaților încă e o afacere, la care plătim numai, și de aceea nici nu află de dorit restabilirea „*bunelor raporturi*” cu aceia, cari fac să ne fie cu mult mai păgubitoare și mai periculoasă dubioasa lor prietinie, decât supărarea lor suportabilă.

Declarația lui Mocsáry.

Bătrânul politician maghiar *Mocsáry Lajos*, răspunde în numărul de Duminecă al ziarului „*Egyetértés*” la un articol din „*Pester Lloyd*”, în care se spunea, că avea

dreptate *Mocsáry* când afirma, că Maghiarii nu pot să lupte de odată în contra Vienei și în contra naționalităților, și de aici scoțea concluzia, că pentru *Mocsáry* nu a rămas decât alternativa, ori să primească Ungaria unitară (maghiară) cu pactul lui Deák, ori o Ungarie, împărțită în autonomii naționale. Adecă o Ungarie federalizată.

Domnul *Mocsáry* protestează în contra acestei concluziuni greșite, pentru că mai există și o a treia alternativă, adecă: „... executarea onestă și desăvârșită a legii de naționalități dela 1868, atât în ce-i privește spiritul, cât și cu privire la literale ei. Executarea acelei legi, al cărei apostol principal a fost, înainte de aducerea ei, baronul *Eötvös József*, ale cărui idei le-a acceptat și turnat în text *Deák Ferencz*, iar *Kossuth Lajos* ia dat binecuvântarea, când într-o serie de articole, trimise din Turin, nu numai că a aprobat aducerea acestei legi, ci a mai adaos, că dacă mai este ceva, ce naționalitățile ar putea cu dreptul să pretindă, să li-se dea și aceasta!”

„Acesta e de 40 de ani punctul meu de vedere, — spune *Mocsáry* în declarația sa, — și nu poate nime să-mi arate nici un șir seris de mine, în care ași fi făcut cea mai mică concesione cu privire la ideea a oricărei împărțiri a țării, și în care ași fi mers mai departe, peste legea de naționalități dela 1868.

Elveția orientală a amintit-o Polit, nu eu. Tînărul scriitor de articole dela „*Pester Lloyd*” nu-și tradează cu nici un cuvânt programul propriu naționalistic, pentru că partea aceea a alternativei sale despre dualismul cu Austria nu e program naționalist; cu dânsul deci nu intră în discuție meritorială. Atâta însă fie-mi permis să accentuez și cu ocaziunea aceasta, că semne, cari eschid orice îndoială arată, că dacă legea dela 1868 se pune în vigoare cu sistem, se putea, ba se poate încă și acuma, crea un astfel de *modus vivendi* cu naționalitățile, ca să nu fie nici o trebuință de revizuirea regulamentului de cisă, ori de aducerea unei lege electorale monstruoase.”

Bine vorbește bătrânul *Mocsáry*. Dar este cine să-l asculte?

Cronică bisericească.

Învățătura preotului.

Preacuvioșia Sa, Arhimandritul *Iuliu Scriban*, continuă în revista „*Viitorul*” din București cu lucrarea sa despre chemarea preotului, ca conducător luminat, harnic și demn pentru păstoriții lui în toate cerințele vieții omenești și despre aceea, că preotul cum trebuie să-și împlinească această chemare, ca să-și câștige tot respectul și încrederea păstoriților săi, precum și stima neamului și al străinilor. În numărul din urmă al revistei numite are un capitolu despre *învățătura preotului*, pe care-l reproducem, după cum urmează:

Că preotul de azi are o ne mai pomenit de mare necesitate de a fi la înălțimea culturii timpului, nici n'ar mai fi poate nevoie să demonstrăm. N'as avea decât să spicuesc prin revistele noastre bisericești, pentru a arăta, că atât în orașe, cât și la sate, preoții singuri, mai cu seamă elementul tînăr, simțesc viu această nevoie și cu multă sete cer puțința de a o umplea, prin conferențe pastotale. E timpul, care silește la aceasta, căci societatea laică a luat-o peste noi cu cultura, și cum îi vei putea fi păstor, dacă cultural ești inferior ei?

Și ce anume ar putea da învățătura preotului? Foarte mult.

Dacă au bani sunt liberi să-și cumpere plusul de pământ cu 3 ruble hectarul de cea mai bună calitate.

Armat cu aceste informații, Pahomie se întoarse acasă toamna, vându proprietatea, își desfăcu vitele și ueltele, se șterse de pe lista comunei și așteptă primăvara. Când sezonul veni, plecă cu familia la noul domeniu pe care-l cumpăraseră.

Ajurgând acolo, Pahomie fu înscris în registrul comunei și invită pe băștinași la o masă. Hărțile nu întârziară să-i sosească. Fu binevăzut de toți și i-se dete un loc pentru 5 persoane și 5 hectare de teren în părți diferite. Își construi o casă și-și cumpără vite. Era de douăori mai bogat ca înainte și pe pământ fertil! Erau de toate în abundență.

La început, când se ocupa să-și construiască casa și să-și cumpere cele necesare, toate mergeau perfect. Recolta anului următor fu strălucită.

Odată intră la Pahomie un negustor, ca să dea de mâncare calului pe care călăria. Luară ceaiul împreună. Negustorul istorisi lui Pahomie, că venia dela Baskiri, și că cumpăraseră dela ei 15 mii de hectare pentru 1000 de ruble. Pahomie îi ceru amănunte, negustorul i-le dădu.

„Nu trebuie decât să fi bine cu șefii lor”, îi zise dânsul. „Le-am distribuit caftane și covoare, asta m'a costat câteva ruble. Apoi i-am pofțit la ceaiu, le-am

o) Mai întâi îi lămurește mai bine rolul și-i ridică conștiința chemării. Aceștia nu mai sunt întrebări, cari nu și le pune, ci încep a licări înaintea minții lui. Ca urmare a lor el se îngrijește mai mult, să înfașșeze mai bine, și e mai ușor să vie în atingere cu lumea și să fie prețuit de dânsa.

b) Pe lângă aceasta, omul cult are mai multe puncte de contact cu viața spirituală a omenirii, e mai informat, o pricepe mai bine, știe unde și poate aplica influența sa. Și un preot, care apare înaintea lumii orientat în toate acestea, nu se poate să nu fie mai prețuit de cât altul, pentru care aceste chestiuni nu există.

Aceste spuse ale mele nu vor fi contrazise de aceea, că există preoți cu titluri, pentru cari nici rol nici conștiința chemării nu există și se înfașșează tot atât de prost cât și alții. Nu, căci eu nu vorbesc de *titlu*, ci de *învățătura*, care nu totdeauna trăiește împreună cu titlul.

Deci rămân în picioare zisele noastre, că în cece privește influența preotului, *învățătura* e un punct de multă greutate. Nu e singur; fără o viață corăspunzătoare rămâne învățătura steapă, dar la viața proprie servitorului lui Hristos ea adaugă un lustru neșters.

Să ne aducem aminte de vorbele dlui Popescu: „*Representanții și deservinții bisericii trebuie să întrunească un temperament apostolic cu o largă cultură*”. De aci urmează, că convingerea creștină trebuie să lucreze mai întâi în noi însine, iar apoi să fie atât de puternică, încât să se reverse ca niște raze și în afară. Iar aci va trebui să se incorporeze în uneltele de cultură, cari ne stau înainte, pentru ca de dânsule să imprăștiem adevărurile noastre.

Prin urmare, pe lângă considerațiunea privitoare la persoana preotului, anume, că lumina culturii se va resfrânge și asupra ținutei și purtării sale, mai avem câștigat al doilea punct: cu mijloacele ei vom servi interesele religiunii.

Tocmai aici într'adevăr apare azi necesitatea constrângătoare de a ne cultiva. Fără cultură ești un om desarmat în fața realității care te atacă.

Sunt atâtea mijloace, pe cari cultura ni-le pune la îndemână pentru serviciul religiunii, iar noi nu ne servim de loc de ele. Pe dreptul ne învinovățește dl Popescu de „lipsă de concepție, adaptată timpului”.

Sunt patru ani de când am vorbit în *Cuvântul Adevărului* despre romanele religioase și sprjinul care ni-l ar da ele în răspândirea cuvântului creștin. Am vorbit de romanul *Quo Vadis*, de succesul frumos care l-a avut, de privirea binevoitoare smulsă pentru creștinism dela ceice l-au cetit. Am observat cu părere de rău, că de această operă tocmai clericii s'au interesat mai puțin, adecă cei mai îndatorăți să se intereseze. Și nu de mult am băgat de seamă, că această nepăsare a fost un motiv, care a aruncat dispreț peste preot. Un tînăr licențiat în litere îmi povestea anume, că a fost foarte impresionat de cetirea lui *Quo Vadis*, că l-a recomandat unui preot să-l citească, că acesta a întrebat de preț, iar îndatăce a auzit că costă 3 franci, s'a scumpit și a lăsat cetit pentru alții. Notați acum lucrul cum se petrece pe dos: în loc ca preotul să iee cu zece mâni și să răspândească cece servește chemării lui, vine

dat se înțeleagă, că le pot da rachiu cât vor voi, așa că am putut să cumpăr cu 10 copeci hectarul.”

— Țara e așa de vastă, zise negustorul, că n'ai putea s'o ocolești într'un an și aparține Baskirilor. Oamenii aceștia nu judecă mai mult ca oile și nu se pricep la nimic.”

Pahomie își zise: „Eh! ce să fac? Cu 700 de ruble ale mele pot să cumpăr un pământ colosal.”

Pahomie se informă de drumul care duce la Baskiri. Când negustorul îl părăsi, începu să se pregătească de călătorie. Femeia lui îl va înlocui. Cu dânsul nu va lua decât un servitor. Mersu în oraș, cumpără ceaiu, daruri, rachiu, întocmai cum îl învățase negustorul.

Merseră, merseră... Făcură 500 de verște și a șeptea zi ajunseră la Baskiri. Constatară, că călătorul avusese dreptate. Baskirii locuiau în kobitke (căruțe deschise) lângă fluviu, în stepă. Dânsii nu lucrau, pâinea nici nu o cunoșteau. Boii, vacile și caii lor pribegeau pe stepă. Măncarea lor principală era laptele Șefii nu lucrează, își petrec timpul bând lapte și ceaiu, mâncând carne de miel și cântând din flaut. Toți sunt grași, bine făcuți, fericiți. Absolut ignoranți, nu înțeleg limba rusă.

(Va urma)

FOIȘOARĂ.

Cât pământ îi trebuie unui om?

de Leo Tolstoi.

(Urmare).

Le dădu amenzi. Urmarea fu, că Pahomie fu urât de vecini și-l făcură se înțeleagă aceasta, de câteori să presenta ocașia. Așa odată un țaran se furișă în păduricea lui și smulse 10 arbuști. A doua zi Pahomie merse în pădurice și zări arbuștii smulși. Indrăciut nu lăsase o singură salcie. Pahomie era furios: „Ah! dacă l-aș fi prins, cum l-aș fi bătut!” Se întrebă, cine ar putea fi autorul? De sigur era Siemka. Se duse la Siemka, sub un pretext, și privind peste tot nu găsi nici un indiciu. Dar Pahomie era convins așa de tare de culpabilitatea lui Siemka, că depuse plângere în contra lui. Cum nu se aducea nici o probă, Siemka fu achitat, cece făcu pe Pahomie să creadă în nedreptatea justiției. „Iată cum se dă pildă hoților”, zise dânsul furios. Se certă cu toți vecinii. Devenise cel mai mare proprietar din comună, dar situațiunea sa ajunsese din ce în ce mai grea.

Se răspândi șvonul, că lume multă se va stabili în împrejurimi. Pahomie își zise: „De ce m'aș desface de proprietate?”

Dacă pleacă ai nostri, voi eu avea loc mai mult, voi eu cumpăra pământurile lor și le voi adăuga la al meu.”

Intr'o zi, pe când se afla acasă, un trecător, care călătorea, îi ceru ospitalitate. Pahomie îl adăposti peste noapte, îl hrăni bine și-l întrebă unde se duce. Trecătorul îi spuse, că vine dinspre Volga-de-jos unde lucrase, că se stabilise acolo mulțime de țărani, și afișe lipite în comune promiteau fiecărui nou venit 10 hectare de pământ, cum nu era nicăiri, și unde poți să sameni ce vrei.

Venise acolo un țaran, care nu avea pe nimenea pe lume, decât două brațe, și a sămănat 50 hectare de grâu din cel mai bun, pe care l-a vândut cu 5000 de ruble (22.000 cor.)

Discursul acesta aprinse capul lui Pahomie. Dânsul își zise: „De ce să mor aci la strămoșii, când pot fi mai bine într'altă parte? Am să vând pământul, ueltele, mobilele și cu banii ce-i voi lua mă voi duce lângă Volga, unde mi voi cumpăra domenii și mă voi stabili. Aici mă cert cu toți. Am să mă inform z.”

Când veni vara își făcu pregătirile și plecă, coborând Volga până la Samara, mei jos cu 4000 de verște (240 ohlmetr.) Ajungând acolo, constată că totul era așa dupăcum i-se spusese: se dă 10 hectare fiecărui emigrant și țărani primesc cu bunăvoință pe străni.

laicul și-ți răspândește, și când el vine și te info mează pe tine preot, tu îi răspunzi: „Da miești în pesmeții? Ce prețuire poate oulege, în acest cas așa fel de preoți? Răspunde-mi il are fiecare.

Dar de unde provine asta? Dela lipsa de cultură. Din cauza asta pentru preot rămân perdate o multime de ane, cu cari s'ar putea ajuta, ca să hrănească contemplativitatea în societate. Cum această problemă de infiltrare spirituală a societății poate fi urmărită pe fel de fel de căi, preotului nu i-ar lipsi posibilitatea de a lucra cu unelele culturii, dupăcum își simte aplecare sa. Dar neîndestularea culturală îl paralizează și-i face să-i treacă pe dinaintea fel de fel de lucruri bune pentru chemarea lui, pe cari însă nici nu le observă.

Chestiunea unei literaturi religioase-morale nu e vre-o ciudată născocire a mea. Căci și protestanții o întrebunțază pe larg, publică ca foiletoane în reviste române de această natură, ba până și arhierii nu se potrivește să se ocupa cu ea. Astfel e arhierul italian *Enric Salvadori* care a tradus în italianește din englezește pe *Ben-Hur*, valoros roman de *Lewis Wallace* și *Tovarășul Crucii* de *Florence Morse Kingsley*.

De ce deci noi să nu ne folosim de ea, pentru a hrăni idealismul în societate? Acelaș răspuns: neîndestularea armatură culturală. Dacă preoții s'ar fi gândit până acum la această chestiune și decât folos le putea fi, ar fi trebuit să fi introdus deja volume de soiu acesta în bibliotecă societății Steaua, (cred că nimenea nu i-ar fi refuzat), în Biblioteca pentru toți și în ce colecțiuni se mai publică pe la noi. Până acum însă nu se simte nimic și cred că nu se va simți multă vreme. Căci pentru a se gândi la acestea trebuie să observe puterea cu care acest mijloc lucrează pe aiurea. Și de unde se observe când el nu e în curent cu ce se petrece pe aiurea? Și cum să se țină la curent, când n'are o unealtă culturală cu care să se ajute: o limbă străină!

Nici mie aceste lucruri nu mi-au venit în minte din senin. Încă de pe când învățam teologia la București mi am luat deprinderea a mă înconjura de cataloage ale librăriilor teologice din străinătate și a privi într'ansela ca într'o lungă revistă toată înșirarea de cărți. Am văzut acolo rubrică specială pentru soiu de literatură de care vorbesc și firește, că vrând nevrând reflectam: cum lucrează alții pentru hrana religioasă în societate și cât înțunec e la noi! De aceea zic acum: și alții trebuie se observe cum am observat eu, pentru a înțelege ce e de făcut.

Cunoștința ce am luat atunci despre o literatură religioasă distractivă și instructivă, a crescut treptat și crește fără încetare. Dar pe măsură ce observ cât de multe sunt lucrările de acest soiu în străinătate, pe măsură ce cataloagele îmi oferă ceva nou, pe aceeași mă simt copleșit de tristeță, văzând cât de întins e lucrul, și cât de puțin lucrătorii. Și oricât doresc să răspândesc asemenea lucrări, mă izbesc totdeauna de necunoștința unei limbi străine la preoți. (Ve urma.)

Consemnarea contribuțiilor

ca răscumpărare a felicitărilor de Anul-nou pentru Muzeul Asociației.

Confirmăm cu multă primire urmatoarelor sume dela P. T. domni: *Mihail Juroș*, notar, Râșinari, 10 cor. din incidentul răposării cumnatului său *Cleo. Raicu*, viceprotopop, Teaca, și 2 cor., ca răscumpărare a felicitărilor de Anul-nou, deci 12 cor., *Eug. I. Paraschiv* n. *Mihali*, Sebeșul-săs., în semnificativă neuitărilor săi răposăți: *Ioan Paraschiv*, fost subțel reg. a fiului său *Gregoriu* și a fiicei sale *Ana* 10 cor., *Ilie Moga*, preot și soț, Sâsciori, *Aurel I. Niculescu*, Tulgheș, *I. Dobreaș*, paroh, Corbu, fiecare câte 3 cor., *Dr. George Gârda*, cand. de adv., Făget 5 cor., *Ioan Fodorean*, paroh, Galați 1 cor. Sibiu, în 21 Ianuarie 1908.

Presidiul Asociației:
Ioșif Sterca Șuluțu.

Declarație.

Dl redactor al „Viitorului”, care mi-a făcut vizită la Budapesta, scrie (numărul 2/15 Ian.) și unele neexactități despre conținutul noastră. Zice adică că eu îi redactez pe românește dlui *Babeș* articolele sale politice. Din capul locului trebuie să accentuez, că nu mă îndeletnicesc deloc cu politica, iar dacă așa fi politician, într'adevăr așa fi mândru să dispun de maturitatea politică, pe care o are dl *Babeș*. Sunt și rămân totdeauna unul dintre stimătorii dlui *Babeș*, care n'are trebuință de concursul meu în cele politice, uici de ajutorul meu, ca să-și redacteze articole în limba română.

Budapesta, 21 Ianuarie 1908.

Dr. George Alexici.

NOUȚĂȚI.

Conferențele despărțământului Asociației, întrerupte în timpul serbătorilor, se continuă Duminecă la 26 Ian. n. cu conferența dlui *Dr. I. Borcia* despre drama „*Peste puterile noastre*” de *Björnsterne Björnson*. Inceputul la orele 5 d. a.

Irlandezii voesc pace! Irlandezii, cari au dus lupte frumoase și înverșunate în contra Englezilor pentru câștigarea de drepturi naționale, sunt pe calea de a inaugura o politică nouă, politica de împăciuire. În scopul acesta e vorba să repășească dela conducere șeful lor *Redmund*, și șef de partid să fie proclamat *O'Brien*, care e aderent al unei politici mai moderate, de înțelegere și de împăcare cu Englezii. Într'o vorbire rostită acum de curând *O'Brien* spunea, că „nu ne aflăm în epoca utopiilor, ci în epoca compromisiurilor și a oportunităților”. Și a fost mult aplaudat *O'Brien*. Iar la noi, celce cutează să vorbească ori se scrie despre o politică moderată — e trădător de neam.

Universitatea a treia. O deputațiune numărătoare a orașului *Seghedin* și a altor unsprzece municipii din împrejurime a umblat Sâmbătă pela ministrul de culte, la prim-ministrul și la președintele camerei și al casei magnaților, rugându-i pe toți, să facă ca a treia universitate să se înființeze în *Seghedin*. A primit pretutindenea răspunsuri multămitoare, Cel mai competent, ministrul de culte, contele *Apponyi*, i-a spus, că negreșit va fi ținut și *Seghedinul* în vedere când se vor mai înființa universități. Va să zică, vom căpăta mai multe!

† **Marele duce Ferdinand de Toscana** a decedat în *Salzburg*, în etate de 73 ani. Rămășițele sale pământești au fost așezate în sicriu, și eri, Marți, după amiază, trimise la *Viena* unde vor fi depuse spre vecinică odihnă în cripta dela biserică capușilor, unde sunt înmormântați toți membrii familiei domnitoare.

Hymen. Dșoara *Aurelia Gheorghe* și dl *Liviste u Viscrean*, absolvent de teologie, își vor celebra cununia în biserica gr.-or. din *Criș*, Duminecă 13/26 Ianuarie a. c. la 3 oare p. m.

Noul inspector de trupe. În lo ul pensionatului general *Galgoczy*, Maiestatea Sa a numit inspector de trupe în armata austro-ungară pe generalul *Fiedler*, comandantul corpului 2 de armată. Noul inspector de trupe e acum de 65 ani și trece de unul dintre cei mai buni generali ai armatei austro-ungare.

Cutremur de pământ a fost zilele trecute în *Cetinie*, capitala *Munteșnegru*. A fost o sguđuire puternică, dar n'a fiuit decât două secunde.

Coroane eterne. Dl *Constantin Dimian*, protopresbiter în *Brețou*, dăruiește întru vecinică odihnă a repozatei sale mame *Marina S. Dimian*, văd. protopopeasă, la fondul „*Victor și Eugenia Tordășianu*” pentru înz-strarea fetelor sărace, 4 sume de 5 coroane.

Frate bestial. Într'o comună din *Moravia* au fost omorâte la 1903 trei surori, fetele unei văduve, una de 17 ani, alta de 13 și a treia de 10 ani. Poliția din *Viena* a descoperit acum, că ucigașul lor a fost fratele lor dulce, care pe calea aceasta a voit să ajungă săvurg stăpân pe căsuța ce o avea mama lor. Criminalul a fost arestat.

Ars în cuptoriu. Într'o comună din *Italia* a fost aruncat un biet om în cuptoriul ars, de însăși soția sa și de doi fii ai săi. A ars de tot, iar cenușa lui criminalii au aruncat-o în mare. Poliția a dat însă de urma crimei și a arestat pe toți făptuitorii. Muierea și-a mărturisit fapta.

A murit în biserică. Preotul romano-catolic din *Apátfalva*, *Szűcs János*, ținând credințioșilor sei predică în biserică, a fost atins de apoplexie Duminecă, și la moment a murit. Era de 61 ani.

S'a înecat în fântână. Într'o comună din comitatul *Borsod*, un eonom și-a adăpat vitele la fântână fără îngădătură. Fînd ghiștă în jurul fântăni, omul a alunecat și a căzut în fântână, unde s'a înecat, dupăce nime nu era de față la această nefericită întâmplare, ca să-l fi scos din fântână.

Colera în Turcia. Casurile de coleră, foarte multe terminate cu moarte, se înmulțesc mereu în *Asia* și în *Turcia*. E temere, că se va estinde și încoace spre noi.

Seratele meseriașilor români. Din cercurile meseriașilor noștri ni se comunică următoarele date importante: „Reuniunea sodalilor români din *Sibiu*”, precum se știe, ține regulat așa zise ședințe literare. Ședința de inaugurare a acestor ședințe s'a ținut în 24 Martie 1898, când președintele *Tordășianu*, în fața altor 15—20 participanți, oăți erau la acea ședință, expunând scopul urmărit de a ne lumina mințile și a ne nobilita inimile prin prelegeri, declamațiuni, cetiri, cântări, etc., a exprimat dorința, ca asemenea ședințe să se țină cât mai dese, și nu numai de Reuniunile de meseriași, ci și de celelalte așezăminte ale noastre și ca la ele să ia parte sute și sută de participanți. Asemenea ședințe Reuniunea sibiană a ținut 112 (în 1898 6 în 1899 10, iar din 1900 începând, în fiecare an câte 12). Numărul total al participanților, socotindu-se de ședința numai 80 participanți, deși numărul lor numai în rari cazuri e sub 100, se poate evalua la 8960. Ar fi important să se știe, cari și câți din autorii noștri sunt mai gustați la aceste ședințe, câți și ce pregătire școlară au numărășii debutanți ai lor și cum între participanți se sortează cârticele folositoare, câte asemenea cărți s'au împărțit în cele 112 ședințe?

Acum Reuniunea hotărâre a luat, să țină din cele 12 ședințe lunare 4 mai festive, și anume, pe cele din luna primă a fiecăruia cwartal. Programul acestor ședințe va fi înaintea stabilit și pentru prelegeri va apela la profesorii și cealaltă inteligență a noastră. În proiect e mai departe, ca la aceste ședințe să se țină prelegeri și din igienă, din arta bucătăriei, din grădinarit, etc.

Pentru ședințele mai festive taxa de intrare s'a stabilit cu 10 fleri de persoană în favorul fondului „*Masa învățăcelor meseriași*”. Prima ședință festivă se va ținea Joi în 30 Ianuarie n. c. la orele 8 seara.

Mulțămită.

Nefiindu-ne cu puțință a mulțămii în particular tuturor rudeniilor, prietenilor și cunoscuților, cari din incidentul trecerii la cele eterne a iubitelui nostru soț, tată, frate și sooru, **Clemente Raicu**, s'au grăbit a ne transmite cuvinte de mângăiere, îi rugăm pe calea aceasta să primească adănc simțite noastre mulțămite.

Teaca — Sibiu — Făgăraș, 20 Ianuarie 1908.

Jalnica familie.

Poșta ultimă.

Organizarea partidului național român.

Ziarele maghiare scriu (informațiune directă, ca de regulă, nu am primit, că conducătorii partidului național român, deputații, membrii comitetului executiv și alți delegați, au ținut Duminecă și Luni conferențe în *Budapesta* și s'au ocupat cu chestia organizării partidului național român în țara întregă.

Revisuirea regulamentului de casă.

Încă nu știm în ce formă se va face revisuirea regulamentului de casă din partea dietei. Pe eri, Marți, după amiază, au fost convocate toate partidele parlamentare la o conferență comună, pentru a se uni în privința textului noului paragraf ce va trebui să fie votat. Între deputații maghiari sunt mulți, cari sunt contra reviziunii. Guvernul însă persistă pe lângă reviziune, și să vorbește, că dacă nu i-ar succeda modificarea, în înțelesul dorit din partea Coroanei, poate fi considerat ca — căzut.

Broșura lui Argus,

pe care o reproducem în întregime la loc de frunte, e apreciată în mod favorabil din partea mai multor ziare mari maghiare din capitală.

Oficială.

1. Declarațiunile de sub nr. 8240/VI în cauza bucatelor și a zilelor de lucru le subscriu în parohiile vacante administratorii parohiali. Unde nu sunt asemenea venite, nu s'au trimis declarațiuni.
2. Parohii să trimită protopopilor discul dela *Bobotează*.
3. Epitropiile să plătească premiile de asigurare. Parohii să se convingă despre aceasta.

Din public.†)

Mulțămită publică.

Celor luători în seamă de lucrurile casei Domnului — bunilor creștini și fi ai parohiei Cristian, protopresb. Sibiu, aflători în depărtata *America*, precum și celorlalți contribuitori, după darul, mila, pacea, sănătatea și bunul spor, cari bunuri, subsemnatul paroh le cere, dela *Dumnezeu Tatăl* și dela *Christos Iisus* Domnul nostru, li-se aduce și pe această cale cele mai călduroase mulțămiri și recunoștințe din partea celor aflători în fruntea afacerilor bisericesti a subsemnatei parohii.

Numirile contribuitorilor sunt cele ce urmează: *Gh. Bălan* 3 dolari, *Tudor Matei* și *I. Rigea* câte 2 dol. 50 cenți, *Ana Bălan*, *Ioan Șurean*, *Nic. Anghel*, *Emanoil Muntean*, *G. Rigea*, *V. Ogner* câte 2 dol. *V. Mateiu*, *A. Riga* și *Lefkovitz Schwarz*, poștar câte 1 dol. 50 cenți, *P. Marcu jun.*, *G. Șurean*, *Andrei Cașir*, *V. Rigea*, *G. Ghișoi*, *I. Moldovan*, *I. Popa*, *V. Stoian*, *Jacob Mateiu*, *V. Mateiu*, *V. Manci*, *I. Stoican*, *Blex Roșală* din *Făgăraș*, *G. Dragomir*, *G. Pipernea* din *Poplaca*, *I. Mateiu*, *G. Ruseioran*, *V. Manci*, *I. Cămoean*, *Achim Neagoe* din *Manci*, *I. Neagoe* din *Rușciori*, *V. Vasou*, *G. Pipernea* și *Pastiu Băra* câte un dolar, iar *I. Scorța* din *Țânțari* 20 cenți.

Din contribuțiile înșirate s'a strâns frumoasa sumă de 53 dolari 70 cenți, adică 270 coroane.

Odăjdiiile, prin a căror procurare s'a cheltuit suma de mai sus, sunt:

1. Un rând de haine negre cu 133 cor.
2. O sfântă cruce cu 44 cor. 62 fil.
3. O icoană a pogorării *Duchului sfânt* 6 cor.
4. Disc cu stea aurit 7 cor. 60 fil.
5. Linguriță 5 cor.
6. Copie 5 cor.
7. O sfântă *Evangelie* cu litere latine 35 cor.
8. 6 candelă 36 cor. 50 fil.

Cu total 271 cor. 72 fil.

Dorind ca această faptă creștinească să fie urmată și de alții, rog pe bunul *Dumnezeu*, ca pe amintiții îndepărtați să-i călăuziască și să-i apropie în pace de locul plecării, de vetrele lor și de noi de toți!

În numele comitetului parohial.

Cristian, la 22 Decembrie 1907.

Ioan Popa
paroh.

Teatru.

Mercuri: *Die Ahnfrau*, tragedie.
Joi: *Die Brüder von St. Bernhard*, dramă.

Slăbirea

o împedecă cu s'garanță Emulsiunea lui *Scott*. Ea este cel mai excelent mijloc: nutritor și vindecător pentru copii și va aduce iarăși și micuțului d-tale sănătatea, precum în măsuri însemnate a avut efect la mii de persoane. Emulsiunea lui *SCOTT* pune pedecă slăbirei, formează

carne sănătoasă și tare

și umple copilul cu plăcută putere de viață. Dacă vre-un copil se arată bolnăvicios să i-se dea fără amănare „*Scott*”. Fiecare sticlă din Emulsiunea lui *Scott* conține cele mai fine și mai efectuoase părți egale și tot asemenea porțiunile recunoscute de lumea științifică.

Prețul unei sticle originale C. 2 50
De cumpărat în toate farmaciile.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica această Redacțiunea nu primește răspunderea.

8895 sz. 1907. B.

[1] 3-3

Hirdetmény.

A nagyszebeni kir. törvényszék közre teszi, hogy Szeben vármegyébe kebeleztet Nagyszür község határába és elpusztult szőlők területek részleges tagosítás elrendelése iránt Gierlich Tamás és stb. érdek társa ottani lakosok kérvénye folytán a tárgyatást elrendelte, és ennek hatánapjával 1908. évi február 26-án dél el. 9 órakor a nagyszüri községi irodába kitűzte.

Ezen tárgyalásra az összes érdekelt szőlő birtokosok, azon megjegyzéssel idéztetnek meg, hogy az arra meg nem jelenő birtokosok a tagosításba beleegyezőknek fognak tekinteni.

Kélt Nagyszeben a kir. törvényszék mint polgári bíróságnak 1907. december 24-én tartott üléséből.

Dr. Kemény
elnök.

Dezső
jegyző.

Dr. Petru Șpan:

Idei pregătitoare în pedagogie . . . C 3.—
Trepțele formale ale învățământului
(Ediția a doua) . . . " 1-60
Povești pentru anul prim școlar (lec-
țiuni după trepțele formale) Ed II " 2.—
Carte de citire a II a . . . " —50
Noul Abcdar . . . " —40
Călăuza noului Abcdar . . . " —20
Dr. Daniil P. Barciuanu. Vieța și ac-
tivatea lui . . . " —50
Se pot procura dela

Librăria arhidiecezană.

Un articolu căutat

pentru

neguțători

în părțile locuite de români și sârbi este birca resucită pentru ciucuri la oprege, și-pentru țesut de brăciri, cătrinte și măsaie. Birca aceasta resucită are glanți (luciu) de mătăsa și este tare căutată în multe locuri. Cereți mostre gratuit în 30 de co-
lori dela

Magazinul de bircă

alui **Alexandru Kocsis**
fărbar.

(5) 1-5

Németbogsán.

Dela Librăria arhidiecezană din Sibiu
(Nagyszeben) se pot procura

Cuvântări liturgice

de arhimandritul **Nicodem Munteanu**
cu prețul de 1 cor. 50 fil., plus 10 fil. porto.

Cea mai renumită bere

din

fabrica de bere alui **Anton Dreher A. G.**

în **Köbánya (Steinbruch)**

se recomandă cu inzistență **P. T. Public.**

Se poate procura în cele mai bune prăvălii.

Depositul principal se află la

M. Samuel Rubinstein,

[76] 43— Sibiu — Nagyszeben.

Sfânta
Evangelie

Tipărită cu litere latine în Tipografia arhi-
diecezană, cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului
Domn Arhiepiscop și Metropolit

Ioan Mețianu.

Se află de vânzare în Librăria arhidiecezană din
Sibiu—Nagyszeben, cu următoarele prețuri:

1. Nelegată cu . . . . . K 15—
In legătură de piele roșie deschisă, tăietură galbînă,
colțuri încadrate simplu și în mijloc cu cruce, de
amândouă părțile, veritabil aurită, cu copcii . . . " 25—
3. In legătură roșie fină, piele de chagrin, tăietura au-
rită, colțurile cu evangeliștii, la mijloc înainte „Na-
șterea Mântuitorului“, la mijloc în dos „Restignirea“,
pe amândouă părțile bogat aurită, cu două copcii tari
de metal aurite . . . . . " 35—
4. Legătură în pliu, fin de mătăsa, icoanele de email,
încadrate de metal, aurită, cu cutie solidă, căptușită
pe dinlăuntru cu mătăsa:
a) cu patru icoane în colțuri și una la mijloc . . . " 100—
b) cu opt icoane în colțuri și una la mijloc . . . " 125—
c) cu opt icoane în colțuri și una la mijloc . . . " 140—

Administrația
Tipografiei arhidiecezane.

A eșit de sub tipariu în **Tipografia arhidiecezană:**

OCTOICHUL CEL MIC

— cu litere latine —

care cuprinde: Rânduēla Vecerniei, Utreniei și a Liturgiei;
cele opt glasuri pentru Dumineci, Podobiile, Polieleul, Pri-
pelele, Catavasiile, Irmosele, Sfetilnele și altele.

Prețul unui exemplariu legat simplu **1-60 cor.**, legat în piele
cu copcii galbine **3-20 cor.** plus porto postal **30 bani.**
Legătură mai fină după cum se comandă.

Librăria tipografiei arhidiecezane.

A eșit de sub tipariu în **Tipografia arhidiecezană:**

APOSTOLUL

— cu litere latine —

cu binecuvântarea **I. P. S. Domn Ioan Metianu, arhiepiscop**
și metropolit și se află de vânzare la **Tipografia și Li-
brăria arhidiecezană în Sibiu** cu prețurile: broșat
7 cor., legat în pânză neagră **9-50 cor.**, ediție de lux broșat
8 cor., legat după cum se comandă.

Explicarea Evangeliilor duminicale

și ale

Sărbătorilor împărătești

de

Simeon Popescu,

Protopresbiter-Profesor.

Tiparul și editura

TIPOGRAFIEI ARHIDIECEZANE

în Sibiu-Nagyszeben.

Prețul broșat 3 coroane + porto 20 fileri.

Requisite de scris se pot procura de la **Librăria arhidiecezană**

La **Librăria Tipografiei arhidiecezane din Sibiu**
se află de vânzare:

Ciaslov (orologion)

tipărit cu litere străbune, cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Sale
Domnului **Ioan Metianu**, arhiepiscop al bisericii ortodoxe
române din Transilvania și Metropolit al Românilor din Ungaria
și Transilvania.

Tabela de materii: Polunoșnița de toate zilele. — Polunoșnița Săm-
betei. — Rânduēla Utreniei — Ciasul dintâiu, al doilea și al șeselea. — Rânduēla
Obedniței. — Ciasul al nouălea. — Rânduēla Vecerniei. — Pavecernița cea mică
și cea mare. — Slojba sfintei cuminecături. — Cinstitul Paraclis. — Rugăciunile
de masă. — Troparele și Condacele Triodului și ale Penticostariului. — Troparele
învierii, Bogorodicelele și ipacoi la cele 8 glasuri. — Troparele morților. — Tro-
parele preste săptămână. — Troparele și Condacele sfinților de obște după rânduēla
Sinaxariului. — Bogorodicelele troparelor ce se cântă peste tot anul la Vecernie și
la Utrenie. — Sinaxariul pe toate lunile. — Pășchăla, care cuprinde 16 rubrici cu
datele respective, începând cu anul 1901 până inclusive 1952. — Explicare despre
rubricile Pășchăliei și folosirea acelor. — Insemnarea cum se cetesc Evangheliile
Voscesnelor dela Dumineca întâia după Rusalii, a tuturor sfinților, până la a
cincia Duminecă din Postul mare, preste toți ani.

Format octav, 397 pag. Prețul: broșat **2 cor.**, legat în pânză **2 cor.**
40 fil., legat în piele roșie cu copcii **4 cor.**